

Aan de Staatsecretaris van Economische Zaken
Ir. M.H.P. van Dam
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Datum: 23 mei 2017
Kenmerk: 17.039-HB/AvI
Betreft: Reactie op internetconsultatie Interimwet veedichte gebieden

Geachte heer Van Dam,

Namens de 25 GGD'en biedt GGD GHOR Nederland u met deze brief een gezamenlijke reactie aan op de ontwerpversie van de Interimwet veedichte gebieden.

Allereerst willen wij u danken voor de gelegenheid een reactie te geven op de ontwerpwet. Met deze interimwet beoogt u de kwaliteit van de leefomgeving van de bewoners te verbeteren in die gebieden die te kampen hebben met de negatieve gevolgen van de aanwezige, omvangrijke veehouderij. Hiervoor geeft u het provinciebestuur de nodige instrumenten die gericht zijn op het beperken van de omvang van de veestapel.

GGD GHOR Nederland heeft de ontwerpwet met name beoordeeld op het belang van de volksgezondheid bij de voorgestelde instrumenten en maatregelen.

Wetsvoorstel

Wij onderschrijven het uitgangspunt van de ontwerpwet dat Provinciale Staten maatregelen kunnen nemen ten aanzien van de ontwikkeling van veehouderijen om een veilige en gezonde fysieke leefomgeving te bereiken en/of in stand te houden. Dit uitgangspunt maakt het mogelijk het gezondheidsbelang van alle bewoners in het gebied te betrekken bij de noodzakelijke afwegingen en maatregelen. Vanuit deze optiek ondersteunt GGD GHOR Nederland de invoering van deze wet. Immers deze ontwerpwet biedt mogelijkheden die in de bestaande wet- en regelgeving niet voorhanden zijn.

Ten aanzien van de feitelijke wetstekst hebben wij geen nadere op- of aanmerkingen.

Memorie van Toelichting

Wij delen uw analyse en aanleiding van het wetsvoorstel zoals u dat in de Memorie van Toelichting heeft beschreven. De regionale GGD'en herkennen het beeld dat het besef toeneemt dat de omvang van de veehouderij in gebieden grenzen heeft bereikt vanwege de negatieve effecten voor de fysieke leefomgeving en dus voor de gezondheid van omwonenden. U refereert in deze naar publicaties van het Planbureau voor de Leefomgeving en naar de resultaten uit het rapport 'Veehouderij en Gezondheid Omwonenden'. Met instemming constateren we dat het belang van de volksgezondheid een belangrijke motivatie is voor de ontwerpwet. Met u erkennen wij dat er een bredere maatschappelijk vraagstuk ten grondslag ligt aan geconstateerde overlast en omvang veehouderijen. De door u voorgestelde transitie naar toekomstbestendige duurzame veehouderij achten wij ook noodzakelijk in het belang van de volksgezondheid. Immers, zoals u aangeeft, zal een dergelijk duurzame veehouderij nadrukkelijk rekening houden met mens, dier, natuur en milieu.

Met instemming constateren wij dat u nadrukkelijk aandacht vraagt voor het toepassen van het voorzorgsbeginsel aanvullend op de reguliere omgevingsrechtelijke instrumenten. Naar onze mening kan het voorzorgsbeginsel ingezet worden bij de bredere problematiek van cumulatie van omgevingsfactoren (zoals emissies van endotoxinen, fijn stof, ammoniak en geurhinder), waarbij het bestaande instrumentarium ontoereikend is. Op deze wijze kan in de probleemgebieden tot maatregelen gekomen worden die de gezondheidsrisico's van de bewoners tot een aanvaardbaar niveau beperken.

Zoals eerder opgemerkt, geeft u in de Memorie van Toelichting (MvT) aan dat gezondheid van de bewoners een belangrijk argument is om maatregelen te nemen binnen de kaders van deze ontwerpwet. Des te opvallender is dat u op pagina 17 van de MvT bij de opsomming van de belangen, die afgewogen worden binnen het kader van de Omgevingswet, niet het begrip gezondheid heeft opgenomen. Omdat het niet zo kan zijn dat er een limiet is aan het aantal belangen die in een samenhangende benadering meegenomen mag worden, adviseert GGD GHOR Nederland het begrip gezondheid in deze opsomming op te nemen.

De ontwerpwet legt het primaat voor het bepalen van de kwaliteit van de leefomgeving in relatie tot de veedichtheid bij Provinciale Staten. Voor de beoordeling van de kwaliteit van de leefomgeving stelt u een aantal instrumenten voor. Daarnaast wordt gesteld dat de provincie, om tot een objectieve beoordeling van bepaalde effecten van veehouderij voor omwonenden te komen, advies kan inwinnen bij bijvoorbeeld het RIVM en het IRAS. Omdat de adviezen in veel gevallen maatwerk zal betreffen, adviseert GGD GHOR Nederland om naast de voorgenoemde deskundigen ook deskundigen van de regionale GGD'en te consulteren. Zij bezitten de nodige kennis over gezondheidsbeoordeling, zij beschikken over gebiedsgebonden gezondheidsdata en zijn bekend met de lokale problematiek. Op deze wijze kan Provinciale Staten een bredere onderbouwing van de noodzakelijke argumenten krijgen.

De ontwerpwet richt zich met name op die gebieden waarbij de ontwikkeling van de veehouderij thans negatieve gevolgen heeft op de kwaliteit van de leefomgeving. GGD GHOR Nederland adviseert u ook de mogelijkheid open te houden om de ontwerpwet toe te passen op die gebieden waar de ontwikkeling van de veehouderij zodanig is dat op termijn negatieve gevolgen te verwachten zijn. Wij pleiten derhalve de wet ook in preventieve zin in te zetten, immers voorkomen is beter.

Tot slot

GGD GHOR Nederland ziet in de, ter consultatie voorliggende, ontwerpwet voldoende aanknopingspunten om de gezondheid van alle bewoners in veedichte gebieden te beschermen en te verbeteren. Wij achten het volksgezondheidsbelang in de huidige tekst van de Memorie van Toelichting voldoende geborgd.

Wij vertrouwen erop dat u onze reactie zal meenemen bij een eventuele aanpassing van de ontwerpwet en zien de parlementaire behandeling met interesse tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Dr. H.A.M. Backx
Directeur GGD GHOR Nederland